

Głos weekend

Pismo ukazuje się
we wtorki i piątki

Piątek
30 sierpnia 2019
nr 67 (LXXIV)
cena: 17 Kč

WIADOMOŚCI
SPORTOWE
PODSUMOWANIE
STR. 2-3

REGION
OPOWIEDZ
HISTORIĘ...
STR. 7

STREFA MŁODYCH
VADEMECUM
PIERWSZOKLASISTY
STR. 9

Nie dojadą do szkoły

PROBLEM: Rodziców, którzy zawożą swoje pociechy samochodem do podstawówki przy ul. Havlíčka w Czeskim Cieszynie, czeka w poniedziałek niemiła niespodzianka. Droga obok głównego wejścia do szkoły z powodu remontu zamieniła się w plac budowy. Dla ruchu kołowego będzie zamknięta do połowy września.

Beata Schönwald

Zrobiliśmy wszystko, żeby od 1 września droga była przejezdna. Nie udało się to jednak ze względu na zakres robót. Dlatego prosimy rodziców i pracowników szkoły o wyrozumiałość, a równocześnie apelujemy, żeby na dojazd do szkoły zostawili sobie więcej czasu – przekonuje burmistrz Czeskiego Cieszyna, Gabriela Hřebačkowa.

Dyrektor Straży Miejskiej w Czeskim Cieszynie, Piotr Chroboczek, prosi z kolei rodziców, żeby przez pierwsze dwa tygodnie, jeżeli nie jest to konieczne, nie podjeżdżali do samej szkoły, ale zostawili samochód na parkingu obok marketu Billa i stamtąd przeszli na piechotę pod torami, a potem ulicami Dworcową i Bezručą doszli do szkoły. Druga opcja, która będzie

interesująca głównie dla rodziców przywożących dzieci z Polski, to parking koło ośrodka kultury „Strzelnica”, który specjalnie na czas remontu zostanie otwarty dla rodziców polskiej szkoły. – Aby zapobiec sytuacjom konfliktowym i ewentualnym kolizjom, zwłaszcza w pierwszych dniach roku szkolnego przewidujemy wzmocnienie patroli na ulicy Strzelniczej – zapowiada szef czeskokieszynskich strażników.

O zmianach w ruchu drogowym w centrum Czeskiego Cieszyna informuje rodziców również dyrekcja miejscowej polskiej podstawówki. – Na stronie internetowej zamieściłem informację o tym, że droga koło szkoły będzie zamknięta oraz że dojdzie do szkoły możliwe jest po chodniku – mówi dyrektor Marek Grycz, dodając, że w poniedziałek tylko pierwszokla-

siści przychodzą do szkoły. Pozostali uczniowie uroczystą inaugurację roku szkolnego mają w kinie „Central”.

Gabriela Hřebačkowa przyznaje, że tego rodzaju zmiany w ruchu drogowym zawsze niosą z sobą pewne komplikacje. I nie po raz pierwszy ani ostatni dotyczą szkół i przedszkoli w Czeskim Cieszynie. – Z drugiej jednak strony na terenie naszego miasta istnieją szkoły podstawowe, które nie mają takiej komfortowej sytuacji, żeby zaparkować samochód i wysadzić dziecko przed samymi drzwiami – zauważa. Tym bardziej, że po dwóch tygodniach wszystko ma wrócić do normy. Mało tego, jak podkreśla, na ulicy Havlíčka ma być bezpieczniej, niż było dotąd.

Ciąg dalszy na str. 3

ZDANIEM NACZELNEGO

Tomasz Wolff
wolff@glos.live

Drodzy Czytelnicy. Gazeta, którą trzymacie w rękach, jest wyjątkowa. Bo po raz pierwszy – śmiem twierdzić – aktualne wydanie „Głosu” oprócz dziennikarzy z naszej ziemi, przygotowali także nasi koledzy z Litwy, Łotwy i Ukrainy. Przyjechali na zaproszenie Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”, która z pieniędzy Senatu RP zorganizowała w redakcji „Głosu” praktyki dziennikarskie. Dlaczego w „Głosie”? To proste – bo od nas, powiem nieskromnie – można się uczyć robienia fajnej i ciekawej gazety.

Dorota, Karina, Eugeniusz i Joren są od nas troszkę młodszy. Swojej przygody z dziennikarstwem nie zaczęli wtedy, co my, kiedy o smartfonach i „social mediach” nikt jeszcze nie słyszał. Przyjechali nad Olzę między innymi po receptę na połączenie tradycyjnego dziennikarstwa z zalewem informacji, często nieprawdziwych, w sieci. Dobrze wiadomo, że idealnej recepty nie ma, bo sami często błądzimy jak dzieci we mgle. Przyjechali po receptę na sukces, bo wydawanie dziennika od blisko 75 lat, na coraz wyższym poziomie, niewątpliwie nim jest. Uchyliłiśmy rąbka tajemnicy naszego „know-how”, bo chętnie dzielimy się doświadczeniem i przekonujemy, że marzenia są po to, by po nie sięgać. Przyjechali także, żeby się po prostu spotkać i pogadać.

Wychodzę z założenia, że jedną z najważniejszych zasad w życiu jest interakcja. Kiedy spotykają się dwie, trzy osoby, każda wynosi coś dla siebie. Nie inaczej było w przypadku wizyty gości ze Wschodu. Chociaż doświadczeniem bijemy ich na głowę, sami wynieśliśmy bardzo dużo z ich pobytu nad Olzą. Serdecznie Wam za to dziękujemy.

Na koniec należą się podziękowania Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” oraz Senatowi RP, który sfinansował ten – na pierwszy rzut oka – trochę szalony pomysł.

Drodzy Czytelnicy, miłej lektury.

Tomasz Wolff, redaktor naczelny „Głosu”

REKLAMA

Przyjmujemy nowicjuszków
do szkół sportowych dla dzieci!

- tenis +420 777 346 764
- badminton +420 776 670 207

www.vitalitysleszsko.cz

sport vitality

Już
jutro!

MK PZKO Hawierzów-Błędowice
zaprasza na

50. Dożynki Śląskie

31. 8. o godz. 14.00
w ogrodzie Domu PZKO

Gospodarze: **Lucyna i Marek Bystroniowie**

W programie: obrządek dożynkowy, Dziecięcy Zespół Folklorystyczny „Vonička”, ZR „Błędowice”, ZF „Bystrzyca”, ZR „Zielony Jawor” (Polska). Specjały kuchni śląskiej, kołaczki, loteria, atrakcje zapewnione.

W OBIEKTYWIE...

Niezwykle kolorowo zrobiło się w Cieszynie. Wszystko za sprawą 32. Międzynarodowego Studenckiego Festiwalu Folklorystycznego.

CYTAT NA DZIS

Pismo „Mayo Clinic Proceedings...” na podstawie badań przeprowadzonych wśród 2000 mieszkańców Brna

Posiadanie zwierzęcia domowego, zwłaszcza psa, ma związek z niższym ryzykiem chorób serca i naczyń.

E-STREFA

Zapraszamy do odwiedzenia naszego archiwum krótkich materiałów filmowych.

REKLAMA

Advertisement for SOiZ (Publiczne Studium Medyczne w Cieszynie) featuring medical professionals and text about a recruitment process.

DZIŚ...

30

sierpnia 2019

Imieniny obchodzą: Feliks, Tekla. Wschód słońca: 5.55. Zachód słońca: 19.36.

JUTRO...

31

sierpnia 2019

Imieniny obchodzą: Bohdan, Rajmund. Wschód słońca: 5.57. Zachód słońca: 19.34.

POJUTRZE...

1

września 2019

Imieniny obchodzą: Bronisław, Idzi. Wschód słońca: 5.58. Zachód słońca: 19.32.

POGODA

piątek

dzień: 19 do 25 C noc: 24 do 20 C wiatr: 1-2 m/s

sobota

dzień: 18 do 26 C noc: 23 do 21 C wiatr: 1-2 m/s

niedziela

dzień: 21 do 29 C noc: 23 do 22 C wiatr: 3-4 m/s

Sportowe

We wtorek w siedzibie Kongresu Polaków odbyło się spotkanie zarządu PTTS „Beskid-Śląsk”.

Pamiątkowe zdjęcie z konsul generalną w Ostrawie, Izabellą Wołfejko-Chwastowicz.

Dorota Demjanko, Joren Dobkowitz

Sierpniowe spotkanie PTTS „BS” skończyło się nieformalną dyskusją na temat możliwości roz-

podsumowanie

Karty Polaka oraz wsparcia medialnego i finansowego projektów w przyszłym roku.

Chcemy wciągnąć młodych sportowców także do zarządu, bo ich pomysły i idee są potrzebne dla rozwoju aż tak wielkiego towarzystwa.

Sierpień był bogaty w imprezy. Odbyły się dwa obozy rowerowe. Odbyły się dwa obozy oraz kilka wycieczek szlakami.

woju organizacji, a wizyta pani konsul dała możliwość uczestnikom uzyskać odpowiedzi na aktualne pytania.

Kolejne konsultacje

Pod przewodnictwem premiera RP Mateusza Morawieckiego oraz premiera Republiki Czeskiej Andreja Babiša odbyły się w środę w Warszawie polsko-czeskie konsultacje międzyrządowe.

kwestie z agendy UE oraz polityka bezpieczeństwa. To już szósta edycja konsultacji. Ostatnie miały miejsce 15 listopada 2018 r. w Pradze.

densowy i pokazujemy to w Brukseli podczas trudnych tematów – przekonywał.

Polska i Czechy są krajami odnoszącymi ogromne sukcesy. Walczymy wspólnie o najwyższe miejsca, jeżeli chodzi o wzrost, brak bezrobocia.

847

tys. koron przeznaczyło na tegoroczne dziecięce obozy letnie województwo morawsko-śląskie. Z dofinansowania skorzystały 22 organizacje pozarządowe.

Pamięć i przestroga

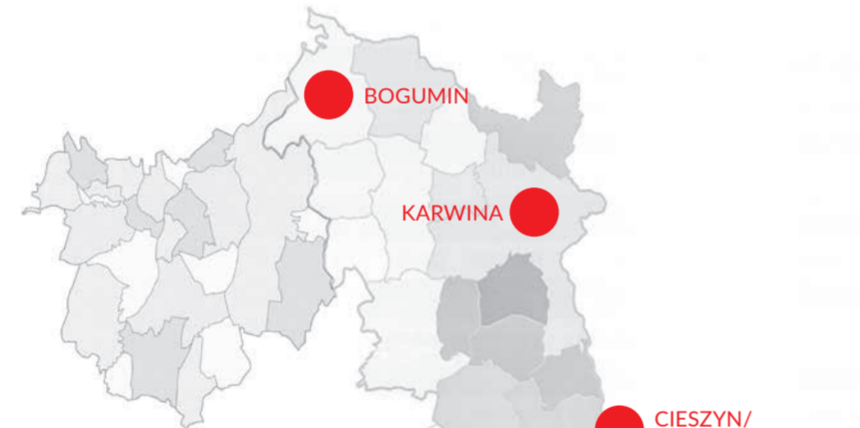
Słowa „pamięć i przestroga” będą motytem przewodnim obchodów 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej.

Uroczystości rozpoczną się o godz. 12.00. Spodziewamy się obecności 40 delegacji zagranicznych, tj. około 250 gości z całego świata.

rozpocząć wojnę totalną – mówił Krzysztof Szczerski.

80. rocznicę wybuchu II wojny światowej uczuć 1 września również cieszynianie. Uroczystości rozpoczną się o godz. 10.30 mszą św. w intencji obrońców ojczyzny i ofiar II wojny światowej w kościele św. Marii Magdaleny w Cieszynie.

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BOGUMIN

24-letni Polak najpierw wdał się w bójkę z 29-letnim, a następnie groził mu pistoletem. Do incydentu doszło w niedzielę wieczorem przed jedną z bogumińskich restauracji.

od remizy strażackiej do kościoła zyskał też nowy asfalt. Parking łączący zaś ze świątynią schody.

Przed tygodniem Telewizja Polska gościła nad Olzą. W ramach programu pt. „Studio 3 na lato” widzom zaprezentowały się Cieszyn i Czeski Cieszyn.

W centrum, wzdłuż głównej drogi przy kościele katolickim, powstał nowy parking z kostki brukowej.

Dobra wiadomość dla kierowców. Jak informuje karwiński magistrat, prace remontowe na drodze III/4687 na odcinku Karwina – Dąrkowskie Łaźnie – Stonawa mają zostać przeprowadzone miesiąc wcześniej niż planowano.

Benefis Karola Suszki

Karol Suszka to człowiek-instytucja. Nic więc dziwnego, że zarówno Polski Związek Kulturalno-Oświatowy, jak i Kongres Polaków w RC zapraszają na jego benefis.

Karol Suszka jest aktorem, reżyserem, ale także społecznikiem. Urodził się i do dziś mieszka w Nawsiu, natomiast z Teatrem Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie związał się na początku lat 60.

Benefis Karola Suszki, a także do bielskiej i wieloma jego współpracownikami. Podejrzewamy, że zainteresowanie udziałem w tym wydarzeniu przekroczyło możliwości Domu PZKO w Nawsiu.

Rekonstruuja szaniec

Fot. WITOLD KOZDOŃ

W Mostach koło Jablonkowa systematycznie postępuje rekonstrukcja wielkiego szanica. W jej ramach ekipy budowlawców odnawiają suchą fosę.

wracania świetności historycznym obiektom ważne jest, by pokazać wpływ czasu oraz nakładanie się historycznych szanów.

Nie dojadą do szkoły

Dokończenie ze str. 1

Obok szkoły zaplanowano zwięźlenie jezdni, które będzie autonomicznie skłaniało kierowcę do zdjęcia nogi z pedału gazu.

nium remontu po obu stronach drogi prowadzącej wzdłuż gmachu polskiej szkoły zostanie wyznaczonych 14 miejsc do parkowania.

Sprostowanie

W artykule „Bony czekają na pierwszaków”, który ukazał się na stronie trzeciej we wtorek 27 sierpnia, błędnie napisałem, że autorem zbioru podań i baśni „Cudowny chleb” jest Adam Wawrosz.

Czytelników przepraszam za błąd. Witold Koźdoń

Oto nasi praktykanci

DOROTA DEMJANKO
Od urodzenia mieszkam na Wileńszczyźnie na Litwie. Stąd też pochodzą moi rodzice, dziadkowie i pradiadkowie.

Obecnie jestem studentką trzeciego roku na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Wileńskiego. Studiuję zdrowie publiczne. W tym roku zaczęłam współpracować z „Kurierem Wileńskim” i najczęściej piszę artykuły właśnie na temat zdrowia. „Kurier Wileński” – to gazeta polska na Litwie, która jest uniwersalna i obejmuje różne tematy: wydarzenia w dziedzinie kultury i sportu, są też strony poświęcone zdrowiu, wiele informacji praktycznych, część dla dzieci. „Kurier Wileński” jest też inicjatorem wielu konkursów, np. wyborów „Dziewczynny »Kurierer« – miss Polski na Litwie”, które są bardzo lubiane przez czytelników. Jednak głównym celem gazety jest nasświetlanie życia społeczności polskiej na Litwie.

Polacy są najliczniejszą mniejszością narodową na Litwie, gdzie stanowią ok. 6 proc. ludności tego kraju. Związek Polaków na Litwie – to polska organizacja zrzeszająca członków mniejszości polskiej na Litwie, która broni praw mniejszości polskiej, dba o krzewienie języka i kultury polskiej oraz kształtuje świadomość narodową. Organizuje też Zjazdy Polaków na Litwie.

KARINA WYSCZAŃSKA

Od urodzenia mieszkam na Ukrainie we Lwowie. Moi rodzice również pochodzili z Lwowa. Studiowałam cybernetykę ekonomiczną na Lwowskim Instytucie Bankowości, gdzie otrzymałam tytuł magistra. Podczas studiów udzielałam się w Polskim Radiu Lwów, gdzie pełniłam funkcję dziennikarza i realizatora dźwięku oraz angażowałam się jako wolontariusz w projektach organizowanych przez Konsulat Generalny RP we Lwowie.

W 2018 roku wspólnie ze stypendystami Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” założyliśmy Lwowski Klub Srebra Młodzieży. Jest to młodzieżowa organizacja społeczna, która ma na celu zachowanie i szerzenie polskiej historii i kultury we Lwowie i okolicznych miejscowościach oraz integrację i zjednoczenie w jednej organizacji polskiej młodzieży.

Na co dzień pracuję w „Kurierze Galicyjskim”. Jestem jednym z administratorów strony internetowej kuriergalicyjski.com, autorką zdjęć i publikacji gazetowych i portalowych na tematy dotyczące działalności polskich młodzieżowych organizacji, Polaków na Ukrainie oraz innych mniejszości narodowych. Również pracuję jako montażysta reportaży telewizyjnych „KG”.

„Kurier Galicyjski” jest największą polską gazetą na Ukrainie. Ukazuje się od 2007 roku jako dwutygodnik. Tematyką publikacji w „Kurierze Galicyjskim” są stosunki polsko-ukraińskie oraz działalność Polaków na Ukrainie. Wydajemy również miesięcznik dla dzieci „Polak Mały”, kwartalnik historyczny „Wolni z Wolnymi”, „Kalendarz Kresowy”.

Oprócz gazety zespół „KG” tworzy telewizyjną internetową i radio, które nadaje audycje przez Radio Wnet. Tworzymy również filmy dokumentalne o losach Polaków na Wschodzie i inne w ramach studia filmowego „Kuriera Galicyjskiego”. Mamy także „Klub Galicyjski”, skupiający środowiska intelektualistów, publicystów i działaczy społecznych zainteresowanych polsko-ukraińską współpracą po obu stronach granicy.

EUGENIUSZ SAŁO
Urodziłem się w Krysowicach w obwodzie lwowskim. Ukończyłem szkołę średnią nr 2 w Mościskach. Mój ojciec ma ukraińskie pochodzenie, a matka – polskie. Ale w naszej rodzinie rozmawiamy częściej w języku polskim. W 2007 roku wyjechałem na studia do Lwowa. W 2012 roku zdobyłem tytuł magistra z wyróżnieniem Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki, Wydział Kultura i Sztuka, kierunek sztuka teatralna (teatologia). W 2018 roku zdobyłem tytuł licencjata Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemysłu. Instytut Nauk Społecznych, kierunek Stosunki Międzynarodowe.

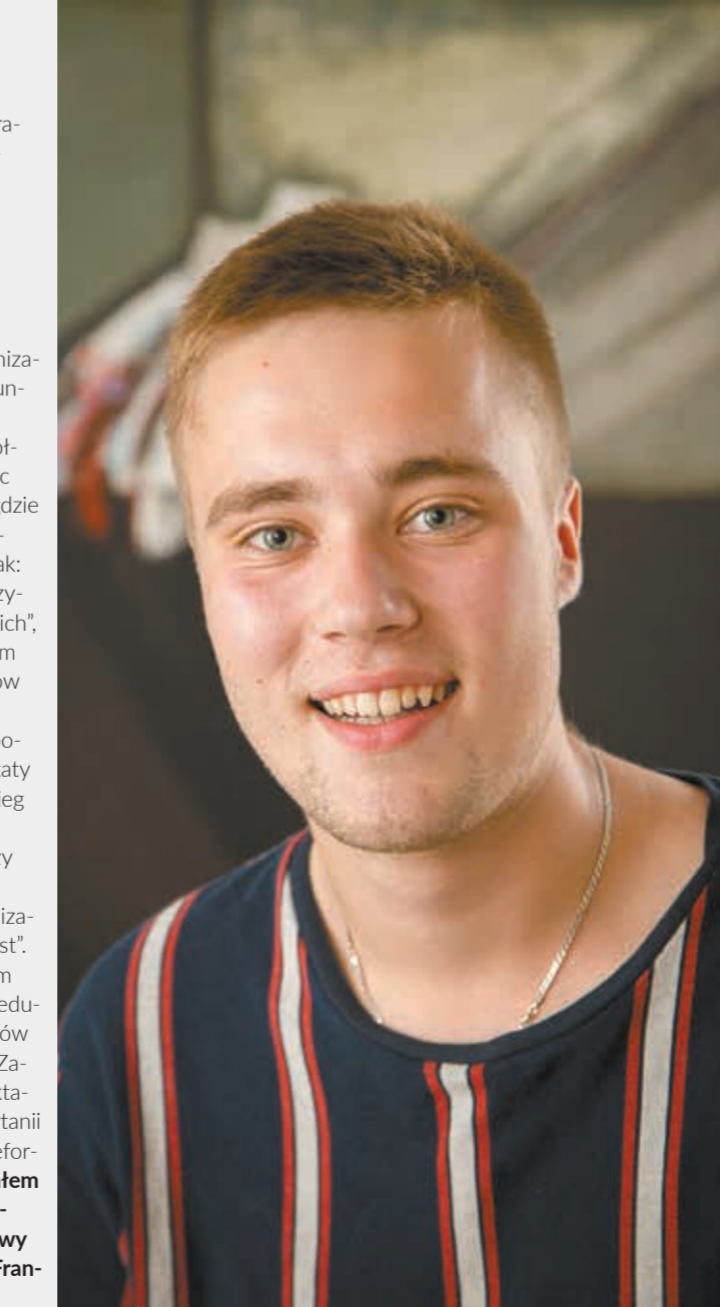
Od 2012 roku pracuję jako dziennikarz w redakcji „Kuriera Galicyjskiego”. Jestem również fotografem, operatorem, montażystą, autorem filmów dokumentalnych i administratorem portalu internetowego.

Jestem autorem ponad 100 reportaży telewizyjnych oraz pięciu filmów dokumentalnych na temat aktualnych wydarzeń na Ukrainie, związanych głównie z życiem środowisk polskich na Ukrainie oraz współpracą polsko-ukraińską. Jeżeli chodzi o misje, to jest ona prosta, bo dla nas, jak mówił Józef Mackiewicz, „jedynie prawdą jest ciekawość”. My nie gonimy za sensacjami, a staramy się rzetelnie sprawdzać każdą informację. Przy tym nie zapominając o Polakach na Ukrainie i ich problemach.

JOREN DOBKIEWICZ

Jestem z Dyneburga na Łotwie. Od ponad roku pracuję jako reporter w Informatorze Dla Aktywnych, prowadzonym przez Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”, gdzie napisałem ponad 40 artykułów dotyczących działalności polskich organizacji na Łotwie, projektów fundacyjnych w regionie oraz organizacji polskich. Współpracuję z Fundacją „Pomoc Polakom na Wschodzie”, gdzie pisałem, kierowałem i prowadziłem takie projekty, jak: premiera spektaklu „W przyszłości wezmą nie wszystkich”, „Wspólna ławka”, „Śzlakiem pamięci”, produkcja filmików „Wolność Wasza i Nasza”, konkurs fotograficzny „Opowiedz mi o Polsce”, warsztaty fotograficzne w Łatgali, bieg charytatywny PKO „Mila Niepodległość” oraz obozy „Sejny-Krasnogroda” itp.

Jestem prezesem organizacji pozarządowej „New East”. Od 2018 roku pracowałem jako kierownik projektów edukacyjnych Ambasady Stanów Zjednoczonych w Rydze. Zarządzałem też m.in. projektami Ambasady Wielkiej Brytanii związanymi z edukacją nieformalną w Łatgali. Pracowałem także w prasowym departamencie prezydenta Łotwy podczas wizyty Papieża Franciszka w Łatgali (2018).

Zakochaj się w Polsce
Poniedziałek 2 września, godz. 18.15

PIĄTEK 30 SIERPNIA

6.10 Leśniczówka **6.55** Cafe piosenka **7.25** Domisie. Najlepiej w Domisiowie **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Polonia 24 **11.20** Rozmowa Polonii **11.35** Halo Polonia **12.25** Wiadomości **12.40** Historia jednego obrazu. Stańczyk na dworze królowej Bony po utracie Smoleńska **12.50** Powroty **13.10** Na sygnale (s.) **13.45** Miłość nad rozlewiskiem (s.) **14.40** Festiwal Muzyki Taneźnej - Kielce 2019 **15.45** Wiadomości **15.55** Rodzinka.pl (s.) **16.30** Baw się słowami. Polskie legendy **16.55** Domisie (dla dzieci) **17.20** Historia jednego obrazu. Ogień - Zofia Stryjeńska **17.30** Teleexpress **17.55** Taka to robota, czyli kabaretowy przegląd zawodów **18.55** Wszystko przed nami **19.25** Polacy na ratunek Żydom. Ks. Jan Poddębniak **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, pogoda, sport **20.45** Ratownicy **21.45** Polonia 24 **22.05** Halo Polonia **22.45** Powroty **23.00** Spis treści. Leopold Staff **23.10** Focus on Poland **23.30** „Serce pali się raz” - śpiewa Zdzisława Sośnicka - koncert.

SOBOTA 31 SIERPNIA

6.10 Barwy szczęścia (s.) **7.55** Pytanie na śniadanie **11.25** Polonia 24 **11.40** Halo Polonia **12.20** Zakochaj się w Polsce. Radom **12.45** Ojciec Mateusz 21 (s.) **13.40** Ratownicy **14.35** „Serce pali się raz” - śpiewa Zdzisława Sośnicka - koncert **15.40** Wolny ekran **16.00** Kulturalni PL **17.00** Słownik polsko@polski **17.30** Teleexpress **17.55** Miłość nad rozlewiskiem (s.) **18.45** Rodzinka. W opiniu senatora Jana Żaryna młodzi Polacy, żyjący na emigracji, powinni mieć świadomość, że znajomość języka polskiego to nie ograniczenie, ale dodatkowy bonus. – Polacy zrobią większą karierę w krajach zamieszkania znając język polski niż się tego wypierając – przekonywał.

NIEDZIELA 1 WRZEŚNIA

6.35 The Extra Mile **6.50** Opole 2019 na bis **7.35** Wolny ekran **7.55** Pytanie na śniadanie **10.30** Ziarno. Kto Ty jesteś? Polak mały! **11.00** Święto Dziekczynnia za Płony - Jasna Góra 2019 **13.40** Dokument **14.40** Kino familijne. Felix, Net i Nika oraz Teoretycznie Możliwa Katastrofa **16.30** Leśniczówka (s.) **17.20** A więc wojna **17.30** Teleexpress **17.55** Miłość nad rozlewiskiem (s.) **18.50** Oczy w oczy. Danuta Błażejczyk **19.25** Nela Mała Reporterka. Sierociniec dla zwierząt na Kostaryce **19.45** Dobranocka **20.00** Wiadomości, pogoda, sport **20.45** Jutro idziemy do kina **22.40** Program rozrywkowy.

PONIEDZIAŁEK 2 WRZEŚNIA

7.25 Zaczarowany świat **7.40** Podwodne ABC. Tajemnice rafy koralarowej **7.55** Pytanie na śniadanie **11.00** Kulturalni PL **12.00** Zrób to ze smakiem **12.25** Wiadomości **12.40** Historia jednego obrazu. Ogień - Zofia Stryjeńska **12.50** Polacy na ratunek Żydom. Ks. Jan Poddębniak **13.10** Barwy szczęścia (s.) **13.45** Marszałek Piłsudski **14.40** Oczy w oczy. Danuta Błażejczyk **15.10** Patron pojednania **15.45** Wiadomości **15.55** Rodzinka.pl (s.) **16.25** Prywatne życie zwierząt **2**. Jajo czy kura - co było pierwsze? **16.50** Zaczarowany świat **17.05** Podwodne ABC. Tajemnice rafy koralarowej **17.20** Historia jednego obrazu. Mężczyzna z gazetą - Marian Kościalkowski **17.30**

Nawoływanie do pobudzenia językowego patriotyzmu

W środę w Senacie zainaugurowano 2. edycję kampanii społecznej #KTOTYJESTEŚ, promującej naukę języka polskiego wśród dzieci Polaków mieszkających poza krajem. Kampania, prowadzona przez Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”, jest współfinansowana przez Kancelarię Senatu w ramach opieki Senatu nad Polską i Polakami za granicą. Akcję wspierają Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz Fundacja „Wolność i Demokracja”.

Kampania została zainaugurowana w środę w Senacie RP.
Fot. STEFAN GARDAWSKI

Najważniejsza jest edukacja – nauka języka polskiego i w języku polskim

Prezes Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”, Mikołaj Falkowski, przypomniał, że tematem ubiegłorocznej kampanii była dwujęzyczność. Celem akcji było zachęcenie Polaków, którzy wyemigrowali z kraju, do zainteresowania się ofertą polskich placówek oświatowych, do poszerzania wiedzy, trwania przy języku polskim oraz do uczenia się polskiej kultury. Przygotowano trzy spoty reklamowe, które obejrzało ponad 600 tys. użytkowników internetu, a materiały poświęcone akcji zostały wyświetlone w mediach społecznościowych ponad 3 mln razy. Jak podkreślił Falkowski, temat kampanii wzbudził wśród Polonii żywą dyskusję. Poinformował, że tegoroczna edycja skierowana jest do osób polskiego pochodzenia mieszkających na Litwie, Łotwie, Ukrainie, Białorusi, w Czechach, Kazachstanie i Rosji. Szacuje się, że w szkołach polskich w tych krajach kształci się 150 tys. uczniów. Poza Ukrainą i częściowo Rosją notowany jest spadek liczby uczniów polskich szkół. Celem kampanii jest zarządzenie temu problemowi. Jak zaznaczył prezes fundacji, kampania to „nawoływanie do pobudzenia w sobie językowego patriotyzmu i wzmacnianie świadomości polskiej”. – Chcemy pokazać atrakcyjność języka polskiego, a także jak ważna jest kultura polska i nasza tożsamość niesiona w melodii i kanwie języka polskiego czy to w wyuczonego w domu, czy też traktowanego najpierw jako język obcy, a później jako własny. Musimy zachęcić do myślenia, czucia i mówienia po polsku – przekony-

w milionów – podkreślił marszałek Senatu. Apelowal też o przygotowanie kampanii #KTOTYJESTEŚ, skierowanej do Polonii w Ameryce Południowej.

Podczas dyskusji dyrektor Szkoły Polskiej Mniejszości Narodowej w Stryju, Lesia Buhera, podkreśliła, że język polski często pełni rolę pomostu między pokoleniami. Zaznaczyła, że na Ukrainie język polski ma status języka mniejszości narodowej, a od dziesięciu lat można się go uczyć w szkołach jako języka obcego. Zdaniem doradcy ministra edukacji, nauki i sportu Litwy, Barbary Stankevič, język polski służy nie tylko do komunikacji, ale jest to też „europejski model myślenia”. Podkreśliła, że młodzi Litwini coraz częściej posyłają swoje dzieci do polskich przedszkoli. Jak zaznaczyła, nie widzą zagrożenia w nauce języka polskiego.

Więcej informacji o kampanii można znaleźć na stronie www.ktotyjesteś.pl. Można tam znaleźć m.in. listę zagranicznych placówek edukacyjnych uczących języka polskiego, podstawowe informacje dotyczące dwujęzyczności, a także formularz kontaktowy do konsultacji z ekspertami akcj.

Senat RP/Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Beskidzka przygoda nadbałtyckich dziennikarzy

Dawniej Czesi rzadko bywali w naszym Domu PZKO. Dziś wszystkie gminne i nie tylko gminne imprezy odbywają się w tym budynku. I to cieszy, ponieważ przerabiamy go właśnie dlatego, aby mógł być jak najszerzej wykorzystywany. Ale nasza inwestycja ma również budować pozytywny obraz Polski i polskości. To także jest powód, dla którego podejmujemy się takich zadań – mówi w środę Andrzej Niedoba, prezes Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Mostach koło Jabłonkowa podczas rozmowy z polskimi dziennikarzami z Litwy i Łotwy.

Witold Koźdon

• Andrzej Niedoba wcielił się w środę w rolę przewodnika po wnętrzach „Kasowego”.

• Dom PZKO w Mostkach koło Jabłonkowa zrobił na dziennikarzach ze Wschodu duże wrażenie.

Przypomniał on zarazem, że w tym roku do gmachu dobudowane zostały kolejne sale, które w przyszłości będą pełniły funkcję wystawowe. – Oficjalne otwarcie nowej części budynku nastąpi prawdopodobnie 21 września, czyli za cztery tygodnie. Wtedy odbędzie się u nas koncert z okazji setnej rocznicy urodzin profesora Stanisława Hadyny, twórcy słynnego Zespołu Pieśni i Tańca „Słask”, który urodził się w sąsiedniej wsi – mówił Andrzej Niedoba.

Z wizytą na przełęczy

W tym tygodniu na Zaolziu gościła czwórka młodych ludzi z Ukrainy, Litwy i Łotwy. Pod okiem redaktorów „Głosu” żurnaliści ze Wschodu uczyli się dziennikarskiego rzemiosła, a przy okazji poznawali nasz region. Nad Bałtykiem nie ma gór, więc zabraliśmy ich w Beskidy. W środę dwoje lwowian wzięło udział w realizacji internetowej nagrania „Głosu Brandysa” w Łomnej Dolnej, natomiast pozostała dwójka wyjechała z nami do Mostów koło Jabłonkowa. Na miejscu miała za okazję do profesjonalnej rozmowy z wójtem gminy, a zarazem prezesem tamtejszego Miejscowego Koła PZKO. Profesjonalizmem wykazał się jednak Andrzej Niedoba, który oprowadził dziennikarzy po gmachu oraz przybliżył jego historię.

nien, ale także do „pstryknięcia” kilku górskich fotek na Facebooka. Pół godziny później byliśmy już jednak w „Kasowym”. Przed wejściem do budynku ekipa budowlanców walczyła właśnie teren, by móc na nim układać kostkę brukową. Wewnątrz czekał zaś Andrzej Niedoba, który oprowadził dziennikarzy po gmachu oraz przybliżył jego historię.

Skąd ten „Kasowy”

– Przed stu laty w tej wsi żyło 95 procent Polaków, a ten dom wybudowali nasi dziadkowie w 1936 roku. Ponieważ inwestycję udało się zrealizować przy udziale Raiffeisen Banku i obok pomieszczeń przeznaczonych na działalność kulturalną mieścił on także kasę oszczędnościowo-pożyczkową, dziś nosi nazwę „Kasowy”. Współcześnie mało kto o tym pamięta, dlatego staram się tę wiedzę propagować. Natomiast obecny wygląd zaczęliśmy nadawać temu budynkowi przed 12 laty – tłumaczył. Andrzej Niedoba pokazał gościom najważniejsze pomieszczenia mosteckiego Domu PZKO. Mówiąc zaś o historii, zwracał uwagę na detale, na przykład na wiszące na ścianach archiwalne zdjęcia. Na fotografii z 1938 r. uwieczniony został piękny widok na Girową. Obok z kolei znajduje się zdjęcie z 1908 r., które pokazuje, że mosteczki górale już dawno temu utrzymywali żywe stosunki z góralami z innych zakątków Karpat. A tutaj mamy rozetę, czyli tzw. kwiat życia. Ten symbol jest znany na całym świecie, ale w Karpatach pojawia się szczególnie często – tłumaczył. – Ale zapytanie w końcu o coś, bo na razie tylko ja mówię – żartował. Okazało się, że największy Dom

PZKO zrobił na gościach duże wrażenie. – Na Łotwie polskie domy nie są ani tak wielkie, ani tak dobrze wyposażone – stwierdził w odpowiedzi Joren Dobkiewicz. – Kto jednak za to wszystko płaci? – pytał. – Jak wszyscy, bierzemy udział w konkursach grantowych. Od 2007 roku zainwestowaliśmy tutaj – „strzelam z głowy” – około 16-18 milionów koron, z czego dwa miliony pochodzą z naszych prywatnych kieszeni, a sporą kwotę zaoszczędziliśmy też pracując społecznie. 5-6 milionów koron otrzymaliśmy od „Wspólnoty Polskiej” i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”, 4 miliony przekazała nam gmina, reszta pieniędzy pochodzi zaś z funduszy unijnych – wyliczał Andrzej Niedoba. – A czy to pan pisze wnioski o dofinansowanie? – dopytywał dziennikarz.

– Akurat do tej pracy nie ma chętnych – żartował prezes PZKO. – Tyle że napisanie projektu to „plikus”. Gdy uda się zdobyć pieniądze, trzeba przebież zadanie zrealizować, a później jeszcze prawiłoby je rozliczyć – stwierdził gospodarz Mostów.

Gdzie zaczęła się wojna?

Mosty koło Jabłonkowa obraliśmy za cel naszej dziennikarskiej wyprawy z jeszcze jednego powodu. Jadąc w Beskidy zapytałem młodych żurnalistów, czy słyszeli już kiedyś o tej miejscowości albo czy wiedzą, gdzie rozpoczęła się II wojna światowa? Niestety zapadła cisza. Tymczasem mi przypomniał się przewodnik po Westerplatte, który przed rokiem witając uczestników zaolziańskiej Zielonej Szkoły, nieoczekiwanie stwierdził, że pierwsze strzały II wojny światowej

padły właśnie w Mostach koło Jabłonkowa. Na Westerplatte – które było częścią Wolnego Miasta Gdańska i nie leżało w granicach Rzeczypospolitej – zostali zaatakowani pierwsi polscy żołnierze, natomiast w Polsce pierwszy od Niemiec bomb ucierpiał Wieluń. – Data 26 sierpnia 1939 r. jest bardzo ważna, bo tego dnia miała się rozpocząć wojna. Rozkaz ataku odwołano w ostatniej chwili i nie dotarł on do jednej z grup dywersyjnych. Niemcy zaatakowali, a wydarzenie to przeszło do historii jako incydent jabłonkowski. Encyklopedia II Wojny Światowej PWN pod hasłem „Mosty koło Jabłonkowa” podaje jednak oficjalnie, że jest to miejsce rozpoczęcia II wojny światowej. Największy konflikt w historii ludzkości rozpoczął się więc w naszej wsi,

a skończył w Hiroszemie i Nagasaki – tłumaczył Andrzej Niedoba. Wydarzenia te niewiele mówily jednak naszym gościom. Przekonałem się o tym, gdy chciałem im pokazać mosteckie dworzec kolejowy, który 80 lat temu na krótko opanowali niemieccy dywersanci. Szybko zorientowałem się jednak, że to nie najlepszy pomysł, a II wojna światowa kompletnie ich nie interesuje. Młodzi dziennikarze ożyli się za to, gdy zobaczyli podwojny, czesko-polski napis na Urzędzie Gminy, zainformowała ich również informacja, że znajdujemy się bardzo blisko granicy. Zamiast więc spaceru po rozgranym kolejowym peronie, wsiedliśmy do samochodu i ruszyliśmy na dawne czesko-słowackie przejście graniczne. Potem zaś musieliśmy już wracać do Czeskiego Cieszyńska.

Jabłonkowski »incydent«

Pierwotnie Adolf Hitler planował niemiecką napaść na Polskę 26 sierpnia 1939 r. 25 sierpnia wieczorem Polska podpisała jednak umowę o wzajemnej pomocy z Wielką Brytanią i to wydarzenie spowodowało, iż zmienił termin ataku. Tymczasem nocą z 25 na 26 sierpnia bojówki Abwehry rozlokowane na ówczesnej granicy polsko-słowackiej szykowały się, by dokonać ataku dywersyjnego. Celem był przede wszystkim tunel kolejowy w Mostach koło Jabłonkowa. Plan zakładał opanowanie obiektu, a następnie utrzymanie go do nadejścia wojsk niemieckich ze Słowacji. Rozkaz Hitlera o przesunięciu terminu na 1 września nie dotarł na czas do dywersantów, którzy wieczorem wyruszyli na akcję. Przechodząc górami, dotarli do Mostów. Ostrzelali stację kolejową, po czym opanowali dworzec. Wzięli do niewoli robotników udających się do huty w Trzycu i czekali na nadejście wojsk niemieckich. Nie udało im się jednak opanować tunelu. Gdy w końcu nad ranem dywersanci nawiązali łączność ze sztabem niemieckiej 7. Dywizji Piechoty w Żylinie, dowiedzieli się o zaistniałej sytuacji i ostatecznie wycofali się w górę, w kierunku Skalki i Wielkiego Potomu. Dowódca niemieckiej 7. Dywizji Piechoty, gen. mjr Eugen Ott, przepraszył stronę polską za „pożałowania godny incydent, spowodowany przez nieopieczalnego osobnika”, a oficjalne niemieckie raporty wojkowe milczały o tej akcji. Mimo to dowódca bojówki, leutnant Hans Albrecht Herzer, jako jeden z pierwszych niemieckich oficerów otrzymał w tej wojnie Krzyż Żelazny II klasy.

Opowiedz historię, będzie film

Beata Schönwald

W wielu rodzinach historii z czasów II wojny światowej są przekazywane z pokolenia na pokolenie. Z upływem lat popadają jednak w niepamięć i z rozbudowanych opowieści zmieniają się w suchą informację. Grupa „Dystopia film”, którą tworzą absolwenci i uczniowie Polskiego Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie, postanowiła utrwać je na filmie.

Projekt Radka Lugscha, Daniela Putzlachera, Marii Konez i ich kolegów nosi tytuł „Nezapomeň-Nie zapomnij”. W pierwszej fazie ma na celu zebranie 30 historii wojennych. – Na ten moment mamy potwierdzonych sześć opowieści i czekamy na dalsze propozycje z terenu. Oprócz tego sami aktywnie prowadzimy poszukiwania. Chcemy poznać historie, których bohaterzy nie są znani, ich czyny nie były dotąd nagłośnione, choć to właśnie dzięki nim możemy dziś żyć tak, jak żyjemy. Może chodzić np. o ludzi, którzy ukrywali partyzantów lub Żydów, ryzykując własne życie i życie swoich bliskich – przekonuje początkujący producent i kamerzysta, a po wa-

•••

kacjach student uniwersytetu w Zlinie, Radek Lugsch. Wszystkich 30 historii, które młodzi filmowcy chcieliby zebrać przed końcem roku, zostanie zamieszczonych na stronie internetowej projektu, www.nezapomenfilm.cz. – Propozycje można wysłać e-mailem albo bezpośrednio wpisać je do formularza na naszej stronie. Choć będziemy wdzięczni nawet za sam kontakt do osoby, która zechce opowiedzieć nam swoją historię – zaznaczają. Nie jest tajemnicą, że po 80 latach od wybuchu II wojny światowej dotarcie do żywych świadków historii staje się coraz bardziej trudne. Osoby, które dobijają dziewięćdziesiątki, były wówczas zaledwie dziećmi. Zdaniem Radka Lugscha, to wcale jednak nie przeszkadza, bo może być z korzyścią dla filmu. – Myslę, że historie opowiedziane z perspektywy dziecka często są ciekawsze od tych dorosłych. Dziecko bowiem odbiera świat takim, jakim jest – w stanie surowym. Przekonałem się o tym na przykładzie opowieści wojennych mojego dziadka, które były bardzo realistyczne. Poza tym te osoby, które jako dzieci przeżyły wojnę, bardzo dużo pamiętają z tego, o czym mówili ich rodzice.

Myslę, że historie opowiedziane z perspektywy dziecka często są ciekawsze od tych dorosłych. Dziecko bowiem odbiera świat takim, jakim jest – w stanie surowym

Dlatego przyjmujemy też historie osób, które znają dane wydarzenie z opowieści przodków – zaznacza. Dodaje, że autentycznego świadka historii mogą zastąpić np. jego zapiski. Często zresztą bardzo szczegółowe. – Nam udało się dotrzeć do takich właśnie odręcznych pisanych notatek zawierających tyle różnych detali, których po tylu latach nikt nie byłby w stanie zapamiętać. Wiemy, że takie zapiski leżą po domach, bo w tamtych czasach regularnie notowanie tego, co się dzieje i co kto przeżywa, było bardzo popularne – mówi student.

Spośród wszystkich 30 zgłoszonych propozycji młodzi filmowcy wybiorą pięć najciekawszych, najbardziej dramatycznych historii. Te zostaną opowiedziane w formie mniej więcej 20-minutowych obrazów,

które zostaną połączone wspólnym wątkiem. Według pierwotnych założeń, dwie historie zostaną nakręcone po polsku, dwie po czesku i jedna w gwarze. Twórcy projektu dopuszczają jednak możliwość zmiany w tym zakresie. Chcą bowiem, żeby wybrane przez nich historie zostały opowiedziane w języku, jakim posługują się dana osoba.

– Jeżeli wszystko pójdzie zgodnie z planem, film powinien być gotowy wiosną 2021 roku. Czy zdążymy w przewidzianym terminie, będzie zależało od wielu czynników. Jednym

z nich są fundusze, bo jest to nasz największy projekt, a drugim obowiązk szkolne. Od września część z nas rozpoczyna bowiem studia, a z kolei pozostali nasi współpracownicy są jeszcze uczniami Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie – wyjaśnia Radek Lugsch.

• Radek Lugsch zachęca, żeby korzystać z formularza na stronie www.nezapomenfilm.cz i wpisywać wojenne historie.

REKLAMA

Autorizowany serwis VW Trinec-Oldřichovice

www.karireal.cz

KAR KARI REAL Volkswagen

Znajdź nas na Facebooku

Znajdź nas na YouTube

Zaolziocy majóm gryf! AU MANTI Trzinec www.aumanti.cz

ZESPÓŁ OLDŘICHOVIC XV DOŻYŃKI NA FOJSTWIU 31.8.2019 godz. 13.00

Oldřichovice Vies Oldřichovice Ves

PROGRAM

- 15.00 Pochód i obrzęd dożynkowy zespołu Oldřichovice. W programie wystąpią: Oldřichovice Dziecka, Oldřichovice Valskýy Vojvoda z Kozlovic, Votek Duša za – gimnastyka dzieci na koniach, Bartnický Band (PL), DJ Bartnicki
- 17.00
- 20.00
- 21.00 - 24.00

Bilety / Vstupné 50 Kč

Kuchnia domowa, pokaz rzemiosł, loteria, święta kawa podawana przez profesjonalnych „baristów”, Zabawy dla dzieci – konkursy, wycieczki (gr. „Rengery”), transpiana, piknik rodzinny.

Imprezę finansowo wspierają: Akcji finansów podopieczni Ministerstvo Kultury, PZKO, Patronat medialny – mediální partner zwrot ťhutník Głos

KAMIENIARSTWO WRZOS

20 LAT NA RYNKU DAJE PRZEWAGĘ UNIKALNA OFERTA - PIĘKNE NAGROBKI

Siedziba Firmy: Hażlach, ul. Cieszyńska 20b tel: 736702526, +48 606452479, +48 338567377

Filia: Cisownica, ul. Ustrońska 156 5 km od przejścia granicznego w Górnej Lesznej. www.kamienistwi-wrzos.cz

E-mail: danuta.chlup@glos.live
Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz
Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

Idzie Ola do przedszkola

Pierwsze dni i tygodnie w przedszkolu to jeden z najtrudniejszych okresów w życiu dziecka. O tym, jak mu go ułatwić, rozmawiamy z metodyczką ds. wychowania przedszkolnego oraz kierowniczką polskiego przedszkola przy ul. Akacyjowej w Czeskim Cieszynie, Iloną Hudeczek.

Beata Schönwald

Jak przygotować malucha na powitanie do przedszkola?

– Jest bardzo ważne, żeby dziecko tak przygotować, żeby przedszkole było dla niego atrakcją. My np., a w innych przedszkolach sądzę, że jest podobnie, już przy zapisach zapraszamy rodziców, żeby razem z dzieckiem przyszli się czasem pobawić do przedszkola lub do ogrodu. Taki wcześniejszy kontakt z przedszkolem jest o tyle ważny, że dziecko później przechodzi już do znanego środowiska.

• Iłona Hudeczek uważa, że dobrym przygotowaniem dziecka na powitanie do przedszkola może być lektura. Fot. BEATA SCHÖNWALD

A jeżeli nie było tego wcześniejszego kontaktu?

– Wtedy tym bardziej jest ważne, żeby przygotować dziecko do pobytu w przedszkolu poprzez rozmowę albo lekturę książek, które zostały napisane na ten temat. Rodzic sam może też opowiedzieć o tym, jak on chodził do przedszkola oraz jak wygląda typowy dzień przedszkolaka.

Zdarza się, że bardziej od dziecka denerwuje się mama...

– No właśnie, a tymczasem jest bardzo ważne, żeby dziecko nie wychyło, że mama jest pełna obaw. Dlatego musi ona zrobić wszystko po to, żeby pokonać związany z tym stres i umiejętnie ukryć go przed dzieckiem. W przeciwnym razie maluch odniesie wrażenie, że rzeczywistość dzieje się coś niedobrego.

Czy można przynieść do przedszkola swoją zabawkę?

– Tak, można, jest nawet bardzo wskazane w pierwszych dniach dać dziecku coś, co przypomina mu dom, np. zabawkę, zdjęcie. U nas można zabawki przynieść przez cały rok. W regulaminie mamy jednak tak postawioną sprawę, że jeżeli dziecko przynosi do przedszkola zabawkę, to wtedy staje się ona rzeczczą wspólną, którą mogą się bawić również inne dzieci.

Zalóżmy, że przeprowadziliśmy już dziecko do przedszkola. Czy w tej sytuacji dobre są długie, wyliczone pożegnania, czy lepsze jest zniknięcie ukradkiem z jego pola widzenia?

– Pożeganie jest, oczywiście, ważne, ale należy to zrobić w domu i w szatni. Przytulić dziecko, uściskać, pocałować. Natomiast po wejściu

do sali przedszkola w żaden sposób nie należy już przedłużać momentu rozstania. Tu już nie pora na kusy, zwłaszcza że dzieci potrafią być świetnymi manipulatorami, żeby dopiąć swego. Tymczasem na gorzej, co może się w tej sytuacji zdarzyć, jest to, że mama ulegnie namowom malucha i wróci z nim do domu. To tylko spotęguje stres związany z wyjściem do przedszkola, w związku z czym kolejnym próbom zostawienia tu dziecka będą towarzyszyć płacz, wrzaski i nie wiadomo co jeszcze. Adaptacja dziecka w przedszkolu jest okresem bardzo wrażliwym, przebiega różnie u różnych dzieci. Trzeba tutaj postawić na wycieczce. Niektóre dzieci rzeczywiście wymagają bardzo delikatnego podejścia i wyrozumiałości. Z drugiej strony wiemy z doświadczenia, że zwykle ten rozdierający krzyk i płacz mija, jakby z bicza trzasnął, jak tylko mama zamknie za sobą drzwi przedszkola. Dziecko nagłe staje się wesołe i zaczyna się bawić, jak gdyby nigdy nic. Wtedy wiadomo, że chodzi o małego szantazystę, który chciał za wszelką cenę postawić na swoim. Ale to już mowa o okresie późniejszym. Na pewno przez te pierwsze dni i chwile pozwolimy rodzicom trochę побыć z nami.

Jak wytłumaczyć maluchowi, który nie ma jeszcze sprzecywanego wyobrażenia o czasie, że nie zostanie w przedszkolu na zawsze, ale że mama przyjdzie po niego?

– Na pewno nie jest to łatwe, bo dzieci inaczej postrzegają upływ czasu niż dorośli. Dlatego rodzic musi dziecku dokładnie wytłumaczyć, kiedy przyjdzie, i dotrzymać danego słowa. Najlepiej, żeby przez pierwszy tydzień odbierał malucha jeszcze przed obiadem. Pozostawianie dziecka w przedszkolu na całe 8-9 godzin już od pierwszych dni jest bowiem absolutnie niewskazane. Są co prawda rodzice, którzy twierdzą, że ich pociecha często zostaje u babci lub znajomych i nie robi jej to różnicy, ale do mnie to nie przemawia. Okazyjny pobyt u babci, która skupia całą uwagę na wnuku, to bowiem coś zupełnie innego niż bądź co bądź obce środowisko przedszkola, które odtąd musi odwiedzać regularnie jako jeden z wielu w grupie. Dla dziecka powitanie do przedszkola jest największą zmianą w jego dotychczasowym życiu. Dlatego należy go przyzwyczajać do niej stopniowo, rozpoczynając od krótszych pobytów, a dopiero potem stopniowo je przedłużać.

Do szkoły bezpiecznie

Fot. ARK

❖ Zanim dziecko samo wyruszy w drogę, przedjść z nim trasę, po której będzie chodziło do szkoły, a także zaprowadzić je do miejsc, gdzie będzie miało popołudniowe zajęcia. Może to być np. szkoła muzyczna, hala sportowa, dom kultury czy dom dzieci i młodzieży.

❖ Pokażcie mu miejsca, gdzie będzie mogło bezpiecznie przejść przez jezdnię.

❖ Wyjaśnijcie mu, że nie może wchodzić na jezdnię, zanim się rozejrzy na obie strony i przekona się, że nie ma nadjeżdżających. Jeżeli samochód zatrzyma się przed przejściem dla pieszych, dziecko powinno nawiązać kontakt wzrokowy z kierowcą, żeby przekonać się, że samochód nagle nie ruszy.

❖ Powiedźcie waszemu maluchowi, że przez jezdnię należy przechodzić szybkim krokiem, ale nie poleca się biegać.

❖ Wyjaśnijcie mu, co oznaczają znaki drogowe, na które natknę się po drodze. Przekonajcie się, że wie, co sygnalizują poszczególne światła – czerwone, żółte i zielone.

❖ W czasie wspólnego wyjścia nigdy nie przechodźcie z dzieckiem na czerwonym świetle.

No to bezpiecznego roku szkolnego!
(sch)

Gdzie te maluchy?

Rubrykę „Witamy” wprowadziliśmy w „Głosie” przed trzydziestu laty. Zawsze cieszyła się sporą popularnością. Rodzice, babcie i dziadkowie z dumą prezentowali na łamach swoje dzieci i wnuki. Od pewnego czasu nie otrzymaliśmy żadnego listu do „Witamy”. Czyżby zabrakło noworodków?

Zachęcamy do nadsyłania zdjęć maluchów (do pierwszego roku życia), które – bezpłatnie! – przedstawimy w naszej rubryce. Przypominamy, że należy podać następujące dane: imię i nazwisko dziecka,

Łamanie przepisów drogowych nie usprawiedliwia brakiem czasu czy pustą drogą, bo dziecko może uznać takie zachowanie jako poprawne.

❖ Na początku września jest jeszcze dobra widoczność. Wraz z nadejściem jesieni będzie się jednak stopniowo pogarszała. Zadbajcie więc o to, żeby dziecko w każdych warunkach było dobrze widoczne dla kierowcy. Wyposażcie go w elementy odblaskowe. Antyrefleksyjny wisiorek w kształcie misia doczepiony do plecaka z pewnością sprawi mu przyjemność.

❖ Dla dziecka, które samo porusza się po mieście, zagrożenie stanowi nie tylko ruch drogowy, ale, niestety, również ludzie mający niecne zamiary. Wyjaśnijcie dziecku, że nie wolno mu rozmawiać z obcymi, że od nieznanego niczego nie wolno mu brać i pod żadnym pozorem wsiadać do samochodu. Zaznaczcie, że takie osoby będą wymyślały kłamliwe historie oraz będą je wabić obietnicami, były tylko dopiąć swego.

Vademecum pierwszoklasisty,

czyli co chcielibyście wiedzieć o Polskim Gimnazjum

Danka Franek
uczennica, kl. IV

Jak wejść do szkoły, kiedy drzwi są zamknięte?

– Zaraz na początku roku szkolnego każdy uczeń otrzymuje kartę na całe cztery lata, za pomocą której wchodzi do szkoły. W razie zaginięcia karty, należy zgłosić się do dyrektora i za opłatą odebrać nową. Od trzech miesięcy działa w naszej szkole nowy system elektroniczny, który pozwala śledzić za pomocą komputera, o której kto wchodzi do budynku, a o której wychodzi.

Skąd wezmę podręczniki?

– O tym, jaki podręcznik będzie potrzebny na jaki przedmiot, uczniowie dowiadzą się od poszczególnych nauczycieli. Niektóre podręczniki będą musieli kupić nowe, a pozostałe mogą zdobyć na giełdzie, która odbędzie się w najbliższy piątek na szóstej lekcji w sali gimnastycznej. Moja rada jest taka, żeby mimo panującego harmidru nie bać się do niej wejść i pytać starszych uczniów o potrzebne podręczniki.

Czy jest w gimnazjum coś takiego jak „bażantówka”, czyli powitanie pierwszoklasistów?

– W zeszłym roku było to prawda trochę inaczej, ale w tym roku szkolnym wracamy do modelu powitania pierwszoklasistów, który funkcjonował w poprzednich latach. Zaraz we wtorek pierwszoklasisci będą musieli przejść „chrzest bojowy”, czyli zaliczyć w sali gimnastycznej swoisty tor przeszkód, który przygotują dla nich czwartoklasiści. O co konkretnie będzie chodziło, to oczywiście niespodzianka. Zaznaczam jednak, że nie należy mieć żadnych obaw, bo chodzi o nic innego, jak tylko o zabawę. A poza tym my, czwartoklasiści, też byliśmy kiedyś pierwszoklasistami i wiemy, jak czuje się w szkole taki nowicjusz.

Maria Jarnot
dyrektor

Jak będzie wyglądać pierwszy dzień w szkole?

– Tradycyjnie. O godz. 8.00 w auli gimnazjum młodzież klas pierwszych spotka się z dyrekcją szkoły i swoimi wychowawcami. Następnie uczniowie przejdą do klas, gdzie otrzymają informacje dotyczące ich pobytu w naszej placówce. Stamtąd wspólnie udają się do Teatru Cieszyńskiego, gdzie o godz. 9.30 odbędzie się krótka uroczystość rozpoczęcia roku szkolnego z krótkim programem w wykonaniu chóru szkolnego „Collegium luvenum”. Po niej obejrzą spektakl teatralny „Tango” Sławomira Mrożka.

Kto będzie moim wychowawcą klasy?

– Wychowawcami tegorocznych klas pierwszych będą Tomasz Labudek, Jerzy Gąsior oraz Tatiana Kotula.

Dlaczego patronem szkoły jest akurat Juliusz Słowacki?

– Jest nim dlatego, ponieważ kontynuujemy tradycję gimnazjum orłowskiego, którego patronem był właśnie Juliusz Słowacki. W latach 60. ub. wieku doszło bowiem do połączenia gimnazjum w Czeskim Cieszynie i gimnazjum w Orłowej w jeden organizm szkolny. Od pięciu lat oficjalna nazwa naszej szkoły brzmi zatem Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie.

Czy po lekcjach działają jakieś kółka zainteresowań?

– Tak, jak najbardziej. Działają Kapela Góralska „Zorómbek”, jest Chór Szkolny „Collegium luvenum”, kółko teatralne SZKAPA oraz kółko sportowe. Można się też uczyć po lekcjach pisania na komputerze wszystkimi palcami. Prócz tego w tym roku szkolnym po raz pierwszy będą proponowane korepetycje z różnych przedmiotów. Nowością są też nadobowiązkowe lekcje języka francuskiego.

Czy w szkole jest stołówka i kiedy można wyjść na obiad?

– Gimnazjum korzysta ze stołówki szkoły podstawowej. Obiady podawane są na piątej, szóstej i siódmej lekcji. Kiedy dana klasa wychodzi na obiad, zależy od rozkładu lekcji na dany dzień. W każdym razie plan zajęć jest tak ustalony, żeby każdego dnia uczeń mógł spokojnie zjeść obiad.

Czy w szkole jest darmowe Wi-Fi i czy na lekcji mogą mieć włączoną komórkę?

– Jest darmowe Wi-Fi, które w najbliższym czasie będzie miało wzmocniony zasięg, bo były w szkole miejsca, gdzie był problem ze złapaniem sygnału. Natomiast co do korzystania na lekcjach z komórek, to generalnie należy je mieć wyłączone. Chyba że sam nauczyciel powie np., żeby wyszukać informacji w smartfonie. (sch)

Danka Mendrok
uczennica, kl. IV

DLA CZYTELNIKÓW

3 września
Szykuje się konkurs czytelnicy. O godz. 10.00 poinformuje o nim uczniów klas III i IV Halina Klimsza.

DLA RODZICÓW

3 września
Ta informacja dotyczy nie uczniów, a rodziców. O godz. 16.00 w auli odbędzie się zebranie rodziców klas II-IV, a o godz. 16.30 zebranie rodziców klas I.

DRUGA PRÓBA

4 września
Ci, którym powinna się noga przy ustnej maturze, dziś mają drugą szansę. Trzymamy kciuki, żeby tym razem poszło bezblednie. Start o godz. 8.00.

JADĄ W ŚWIAT

4-11 września
Dopiero co wakacje dobiegły końca, a oni już wyruszają w podróż. Grupa uczniów wyjeżdża na wycieczkę edukacyjną do Szkocji. Po drodze zatrzyma się również w Holandii.

NAUCZĄ SIĘ TAŃCZYĆ

8 września
Pierwsza niedziela roku szkolnego i pierwsza lekcja kursu tańca towarzyskiego w Domu Kultury Trisia w Trzyniecu. Uczestnikami kursu są drugoklasiści.

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

WEHIKUŁ CZASU

Tak było...

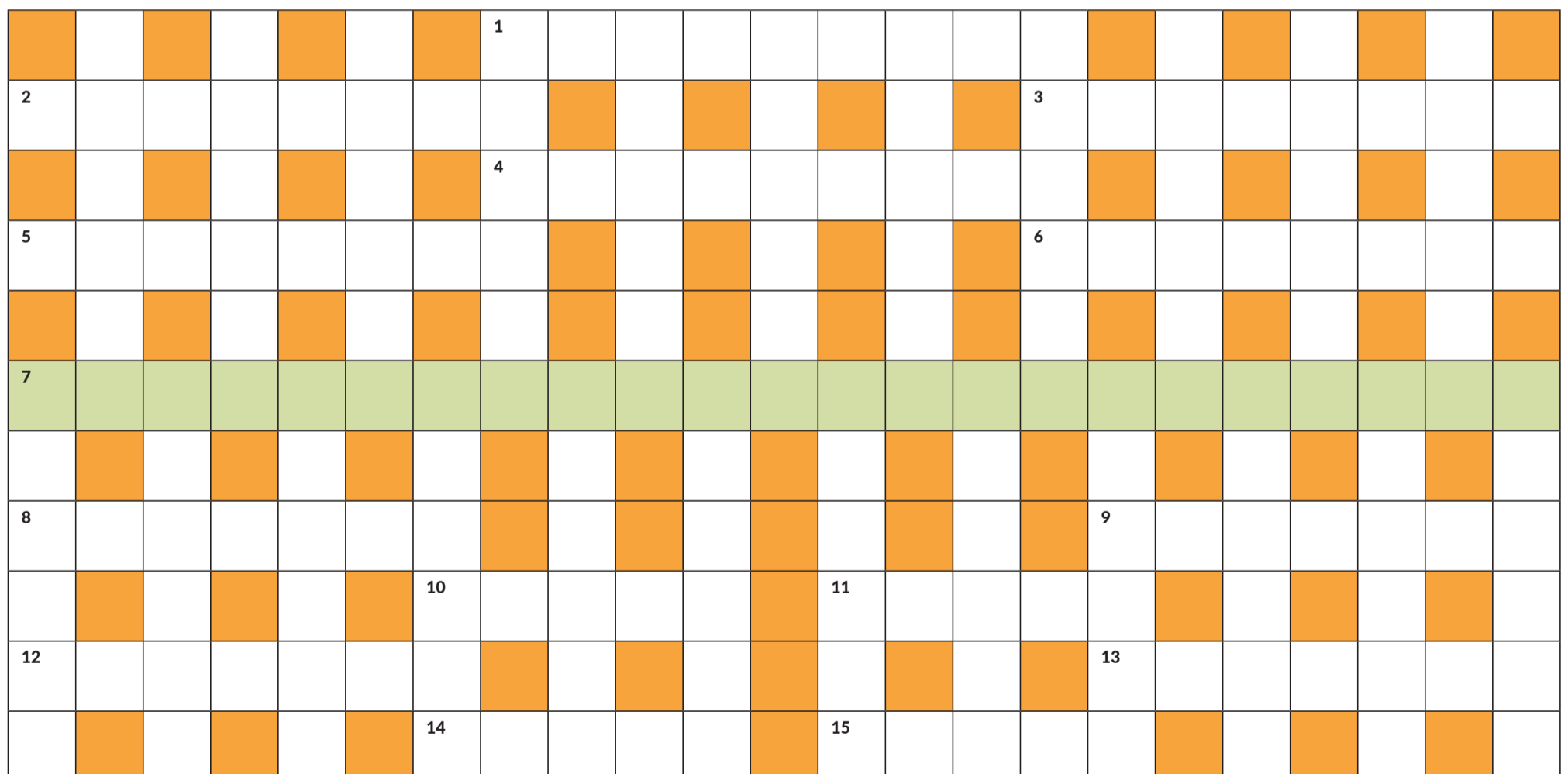

...tak jest

• Tym razem proponujemy naszym Czytelnikom zagadkę „aktywną” – archiwalna fotografia powyżej przedstawia schronisko na Jaworowym w latach 30. ubiegłego wieku.

Prosimy o przysłanie współczesnego ujęcia tego samego miejsca. W gazecie zamieścimy pierwsze bądź najlepsze zdjęcie, jakie dostaniemy. Fotografie prosimy wysyłać na: dabkowski@glos.live bądź info@glos.live. Serdecznie zapraszamy do wspólnej zabawy!

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

Rozwiązaniem krzyżówki jest dokończenie fraszki Jana Sztudyngera: „Tęcza... (ROZWIĄZANIE DODATKOWE)”

POZIOMO:

- rozstrzygnięcie sprawy służące za przykład w następujących przypadkach
- wywiad lekarski
- rodzaj grzybów z grupy glonowców
- Dorota, polska aktorka
- Andrea, włoski trener siatkówki
- Andrzej, piłkarz, „Diabeł” i orzeł Górskiego
- ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
- groźny dla człowieka rekin
- zbyt duża ilość, nadwyżka

- publiczny wizerunek
- powieść Prusa z Wokulskim
- towar za towar
- odmiana cukru, zawarta w mleku
- okruszyna, szczypta, odrobina
- popularny niegdyś komputer

PIONOWO: AIRBAG, ANANAS, ANGLIA, BADACZ, CESARZ, CHILON, DENALI, DESANT, EKONOL, ERNANI, ERSATZ, ESTETA, IDYLLA, INDEKS, KODIAK, NARCZY, PALIWO, SAJDAK, SPASOW, WALIZA, ZADUMA, ZMYŚLY, ZNAMIEŃ.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ANAMNEZA, LANDOWSKA, PLEŚNIAK

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Rozwiązania prosimy wysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin upływa w środę **11 września**. Nagrodę książkową za poprawne rozwiązanie zadania z 16 sierpnia otrzymuje **Alina Motyka z Karwiny**. Autorem dzisiejszej krzyżówki jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej

z 16 sierpnia:

BEZMYŚLNOŚĆ SIĘ NIE DEZAKTUALIZUJE